

Kaupunkivihreää kortteleista EU-tasolle

Hiiliviisas kaupunkivihreä –festivaali

Sirpa Pietikäinen 26.8.2023

Sirpa Pietikäinen

26.8.2023 1

Miksi tarvitsemme hiiliviisaita kaupunkreja ja viherrakentamista?

Vuoteen 2030 mennessä on odotettavissa, että globaalisti **60 prosenttia** ihmisistä asuu kaupunkialueilla ja **joka kolmas ihminen** asuu kaupungeissa, joissa on vähintään puoli miljoonaa asukasta.

Sinpon

Terve kaupunki kantaa neljänlaisia hyötyjä

- ▶ 1) Terveystyödyt, saavutettavuus
- ▶ 2) Sosiaalinen hyöty
- ▶ 3) Ympäristön hyötyminen
- ▶ 4) Taloudellinen hyöty

3

Sinpon

Terveyshyödyt

- ▶ Ilmanlaadun parantuminen
 - ▶ huono ilmanlaatu on yksi isoimmista terveysriskeistä Euroopassa
 - ▶ kasvien puhdistava vaikutus
- ▶ Suora yhteys luontoon voi vahvistaa immuunijärjestelmää
- ▶ Luonnossa oleminen vähentää stressiä, madaltaa verenpainetta, virkistää aivoja ja muistia, ehkäisee masennusta ja vahvistaa mielen terveyttä ja hyvinvointia
- ▶ Saavutettavuus: luonto ja viheralueet ovat saavutettavissa ja lähellä myös ihmisille, joilla on rajoittuneet liikkumismahdollisuudet (esimerkiksi vammaisille henkilöille) tai henkilöille, joilla ei esimerkiksi ole autoa

Sosiaaliset hyödyt

- ▶ Ikääntyvät yhteiskunnat
- ▶ Saavutettavuus
- ▶ Lapset ja nuoret
- ▶ Jaettu, vahva yhteisöllisyys
 - ▶ yhdessä luominen ja osallistaminen

Ympäristöhyödyt

- ▶ Vihreä infrastruktuuri ja vihreät kaupungit:
 - ▶ sitovat hiilidioksidia ilmasta
 - ▶ lieventävät sään ääriolosuhteiden vaikutuksia
 - ▶ suojelevat luonnon monimuotoisuutta
 - ▶ tasapainottavat helleaaltoja ja muita sään ääriolosuhteita
- ▶ Ilmastonmuutos kiihtyy ja luonnon monimuotoisuus köyhtyy -> akuutti tarve viherympäristöille kaupungeissa

Taloudelliset hyödyt

- ▶ Viherympäristöt lisäävät kiinteistöjen arvoa ja parantavat asuinalueiden mainetta, vetovoimaisuutta ja elämänlaatua
- ▶ Viherympäristöjen suunnitteleminen, rakentaminen ja ylläpito on merkittävä ala, joka vahvistaa alueen/maan taloutta
- ▶ Työpaikat: viherympäristöillä on potentiaalia mahdollistaa monenlaisten ihmisten työllistämistä, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömät

Vihervuosi – European Year of Greener Cities

- ▶ Euroopan parlamentti on esittänyt aloitteestani vuoden 2022 nimeämistä Eurooppalaiseksi vihervuodeksi ja myös Euroopan komissio hyväksyi toukokuussa 2021 eurooppalaisen vihervuoden osana saasteettomuuden toimintasuunnitelmaa
- ▶ Eurooppalaisen vihervuoden järjestäminen on edelleen työn alla – aikomuksena tarttua asiaan taas seuraavan vaalikauden alussa
- ▶ Seuraava **kansallinen** vihervuosi järjestetään Suomessa näillä näkymin vuonna 2024
- ▶ Eurooppalaisen vihervuoden tarkoitus olisi lisätä viherympäristöjen määrää taajamissa ja kaupungeissa sekä lisätä tietoisuutta viherympäristöjen terveys-, ympäristö- ja taloudellisista hyödyistä EU:n laajuisesti.
- ▶ Vihervuosi korostaa rakennettujen viherympäristöjen ja luonnon mahdollisuuksia eurooppalaisten elämänlaadun parantamisessa.

8

Uusi eurooppalainen Bauhaus – kaunista, kestävä, yhdessä

- ▶ Uusi eurooppalainen Bauhaus on komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin syksyllä 2020 esittämä aloite, joka tarjoaa kohtaamispaikan asumisen tulevien tapojen suunnitteluun.
- ▶ Bauhaus on risteyskohta taiteen, kulttuurin, sosiaalisen osallisuuden, tieteen ja teknologian välillä.
- ▶ Uusi eurooppalainen Bauhaus tuo **EU:n vihreän kehityksen ohjelman** periaatteet ihmisten elinympäristöihin:
 - ▶ kaiken Bauhausiin liittyvän tulee noudattaa kiertotalouden ja ympäristöllisen kestävyden periaatteita, suojella ja vahvistaa biodiversiteettiä ja torjua ilmastonmuutosta

Bauhausin tärkeitä periaatteita

- ▶ Hyvät ja toimivat elinympäristöt ovat kaikkien oikeus
 - ▶ kun elinympäristöt ovat hyviä, ihmiset viihtyvät ja vaalivat elinympäristöjään niiden tuhoamisen/vandalisoinnin sijaan
- ▶ Ihmisläheinen suunnittelu
 - ▶ monet kaupungit ja kulkeminen on tällä hetkellä suunniteltu autojen ehdoilla – ihmiset puikkelehtivat sieltä, mistä saa ja voi
 - ▶ liikenteen pitää väistää ihmistä eikä toisin päin
- ▶ Saavutettavuus
 - ▶ ympäristön pitää olla **kaikille** toimiva: myös esimerkiksi vammaisille, ikäihmisille, muistisairaiden tai lapsille

Bauhaus-projektit

- ▶ Miten kansalliset projektit voivat osallistua Bauhauksen toteuttamiseen? Esimerkiksi...:
 - ▶ rahoitushaut
 - ▶ New European Bauhaus Prizes eri projekteille
 - ▶ Bauhaus-festivaalit
- ▶ Lisätietoa näistä elementeistä: https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en

Kiitos!

Lisää työstäni osoitteessa www.sirpapietikainen.eu

Samasta osoitteesta voit myös tilata uutiskirjeen.

Olethan yhteydessä!

@spietikainen

@MEPsirpapietikainen

@sirpapietikainen

sirpa.pietikainen@ep.europa.eu

Sirpa